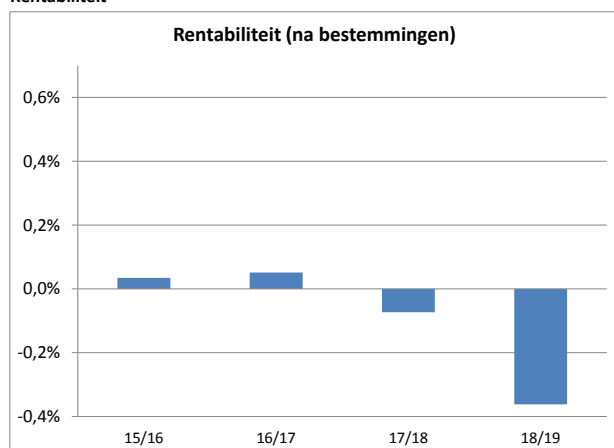

Meerjarenraming

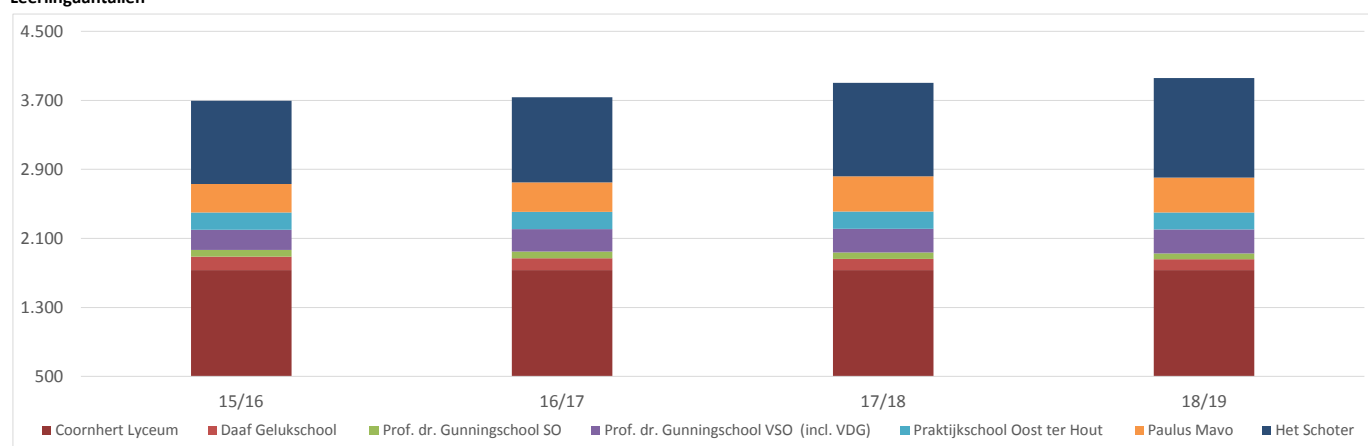
Exploitatierkening (x EUR 1000,-)

	Begroting		Raming	
	15/16	16/17	17/18	18/19
Baten				
Rijksbijdragen	115.714	121.563	122.206	122.221
Overige overheidsbijdragen	1.343	1.321	1.321	1.321
College-, cursus-, les- en exa	0	0	0	0
Overige baten	14.874	14.121	14.165	14.163
Totaal Baten	131.931	137.005	137.692	137.705
Lasten				
Personeelslasten	95.613	97.507	98.322	97.801
Afschrijvingen	5.189	4.854	4.854	4.855
Huisvestingslasten	9.149	9.055	9.055	9.055
Overige lasten	22.585	26.104	26.147	26.151
Totaal lasten	132.536	137.520	138.378	137.862
Saldo baten en lasten	-605	-515	-686	-157
Financiële baten en lasten	-20	-85	-85	-85
Resultaat	-625	-600	-771	-242
Ontrekkingsbestemmingen	-670	-670	-670	256
Resultaat na bestemmingen	45	70	-101	-498
	15/16	16/17	17/18	18/19
Eigen Vermogen beginstand	23.938	23.313	22.713	21.942
Resultaat	-625	-600	-771	-242
Eigen vermogen eindstand	23.313	22.713	21.942	21.700

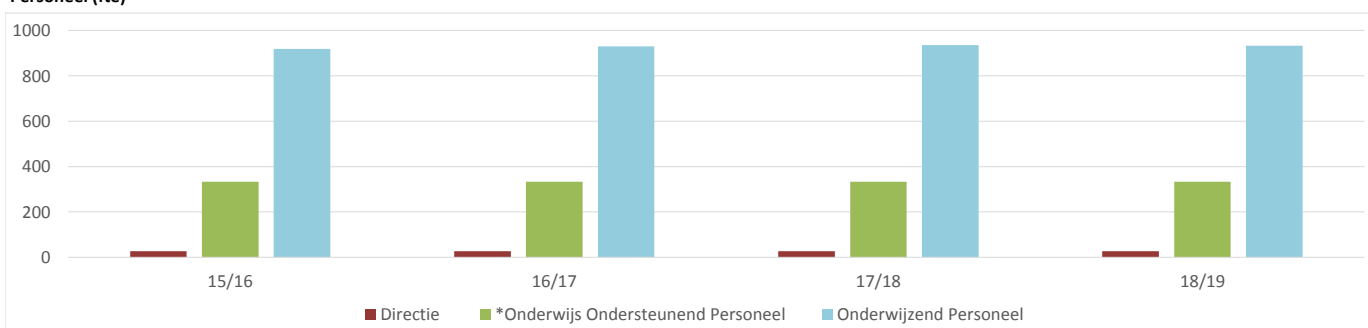
Rentabiliteit

Leerlingaantallen

Personeel (fte)

Kengetallen financiële positie

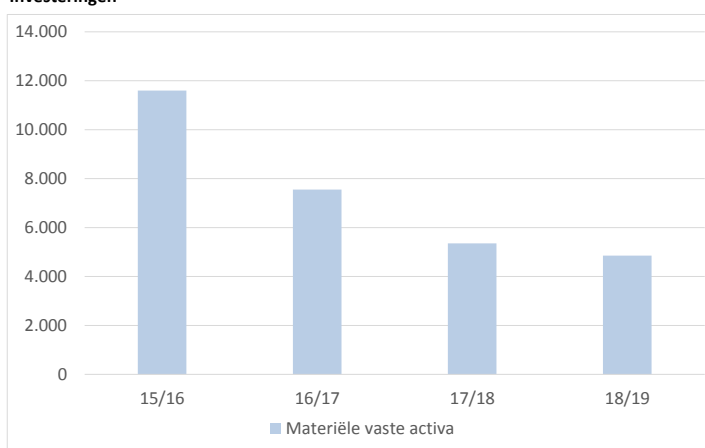
Kengetallen financiële positie	Begroting		Raming	
	15/16	16/17	17/18	18/19
Rentabiliteit (na bestemmingen)	0,0%	0,1%	-0,1%	-0,4%
Personele lasten/Totale lasten	72,1%	70,9%	71,1%	70,9%
Rijksbijdragen/Totale baten	87,7%	88,7%	88,8%	88,8%
Personeel/Rijksbijdragen	82,6%	80,2%	80,5%	80,0%
Leerlingaantallen	15/16	16/17	17/18	18/19
Totaal aantal leerlingen	13.520	13.685	13.783	13.760
Haarlemse openbare scholen:	3.696	3.737	3.904	3.960
Coornhert Lyceum	1.734	1.734	1.734	1.734
Daaf Gelukschool	153	137	130	124
Prof. dr. Gunningschool SO	79	75	71	68
Prof. dr. Gunningschool VSO (incl. VDG)	233	262	277	277
Praktijkschool Oost ter Hout	200	201	200	199
Paulus Mavo	332	339	407	401
Het Schoter	965	989	1.085	1.157
Investerings (x EUR 1000,-)	15/16	16/17	17/18	18/19
Materiële vaste activa	11.597	7.555	5.355	4.855

Personeel (fte)

	15/16	16/17	17/18	18/19
Directie	27	27	27	27
*Onderwijs Ondersteunend Personeel	333	333	333	333
Onderwijzend Personeel	918	930	936	932
Totaal	1.278	1.290	1.296	1.292

*incl. teamleiders

Investerings

Samenvatting toelichting meerjarenbegroting

Risicoparagraaf

In de notitie reservebeleid van Dunamare Onderwijsgroep is een risicoprofiel opgenomen. Middels de meerjarenraming wordt het risicoprofiel van Dunamare bijgesteld. In de financiële doorrekening van de meerjarenbegroting is met een aantal van deze risico's rekening gehouden. Doordat de risico's in beeld zijn gebracht, wordt er waar mogelijk gestuurd op deze risico's. Op stichtingsniveau kan gezegd worden dat het risicoprofiel niet is gewijzigd. Uit de prognose van de leerlingaantallen blijkt dat voor de Dunamare Onderwijsgroep de leerlingaantallen toenemen. Er zijn echter wel een aantal risico's die extra aandacht vragen. Zo is er grote onzekerheid over passend onderwijs op de Gunningschool en levert de splitsing van de Haarlemmermeer Lyceum in twee schoolgebouwen een tekort op.

Personeel

In de meerjarenbegroting wordt ervan uitgegaan dat de formatie voor directie en ondersteunend personeel gelijk zullen blijven. De formatie van het OP zal meebewegen met de leerlingenfluctuatie. In het schema op deze bladzijde is personeel weergegeven of een school groeit of krimpt. De gegevens zijn exclusief ziektevervangings (circa 2%). De formatie van directie bedraagt 27 fte. Dit is exclusief de teamleiders. Deze functie is in het functieboek van Dunamare opgenomen onder het OOP. Het OOP bedraagt 333 fte. De formatie OP zal de komende jaren stijgen van 903 fte naar circa 933 fte. Dunamare is nog niet instaat om naast de uitsplitsing directie, OP en OOP in fte deze informatie ook financieel te kwantificeren. Met de introductie van een nieuw HRM-systeem en een nieuw functieboek moet dit in 2017 wel mogelijk zijn.

Investeringen

In de meerjarenraming wordt uitgegaan van een gelijkblijvende afschrijvingslasten. Jaarlijks zal er in totaal €4,8 mln. aan investeringen worden vervangen. T.a.v. het Vellesan College is een investering toegevoegd van €850k in de gebouwen. Voor praktijkschool Oost ter Hout is een investering toegevoegd van €1,5 mln. Vanaf het schooljaar '15/'16 zal extra geïnvesteerd worden in duurzaamheid. In totaal is vooralsnog een bedrag van €2 mln. gepland. Deze investeringen zullen leiden tot een verlaging van de exploitatiekosten (o.a. energiekosten).

Huisvesting

In de begroting 2015-2016 is de dotatie grootonderhoud conform het meerjarenonderhoudsplan opgenomen. De bepaling van de dotatie grootonderhoud is voor de begroting 2015-2016 is aangepast ten opzichte van de meerjarenraming. In de voorziening voor groot onderhoud waren ook bedragen opgenomen voor klein onderhoud. Deze worden vanaf schooljaar 2015-2016 direct in de exploitatierekening verantwoord. Het grootonderhoudsplan is gekoppeld aan een plan ter verduurzaming van de gebouwen.

Meerjarenperspectief resultaat

De begroting 2015-2016 en de meerjarenraming 2016-2017 t/m 2018-2019 hebben voor alle jaren een negatief exploitatieresultaat begroot. Dit als gevolg van de inzet van de ontvangen NOA-gelden ultimo 2013. Vanaf het schooljaar 2018-2019 daalt het exploitatietekort. Dit is het gevolg van het wegvallen van de inzet van de NOA-gelden. Een aantal scholen laat een tekort zien. Ondanks de verwachte toename van leerlingenaantallen bij Het Schoter wordt er de komende jaren een tekort voorzien als gevolg van investeringen in het vernieuwde VWO en de daling van leerling aantallen uit het verleden. De school onderzoekt de mogelijkheden om dit tekort in te lopen door het efficiënter inzetten van personeelsleden. De leerlingenprognose van de Prof. dr. Gunningschool SO en de Prof. dr. Gunningschool VSO zijn zeer moeilijk in te schatten. Als gevolg van passend onderwijs zullen de leerlingenstromen naar deze scholen veranderen. Het komende jaar zijn structurele maatregelen noodzakelijk om beide scholen financieel gezond te krijgen.

Onderwijs

In januari 2016 is het basisarrangement Praktijkschool Ooster ter Hout aangepast naar zwak waarbij de verwachting is dat dit op korte termijn wordt hersteld.

Leerling ontwikkeling

In de regio Haarlem en Haarlemmermeer wordt groei verwacht. De daling in de regio Velsen laat een zorgelijke ontwikkeling zien m.b.t. het leerlingenaantal. De prognose van leerlingaantallen Duin & Kruidberg Mavo, het Ichthus Lyceum, het Technisch College Velsen (TCV), Tender College en Vellesan College laten een daling zien. De komende jaren is dit effect echter nog niet groot. Hierdoor heeft de leerlingendaling voor de huidige meerjarenbegroting een beperkt effect op de cijfers. De verwachting is dat deze scholen met circa -15% zullen dalen in schooljaar 2026/2027. In overleg met gemeenten en scholen zijn een aantal alternatieve scenario's genoemd.

Good Governance

Het College van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht over het gevoerde beleid. De Raad van Toezicht komt minimaal 6 keer per jaar bijeen. De leden van de Raad van Toezicht zijn tevens vertegenwoordigd in commissies (Audit & Risk Committee, Remuneratie Commissie en Commissie Onderwijs). De Audit & Risk Committee en Raad van Toezicht hebben twee keer per jaar contact met de externe accountant over de interim controle en de jaarrekeningcontrole. Dunamare Onderwijsgroep is een platte organisatie. Het College van Bestuur geeft directe leiding aan de rectoren/directeuren van de scholen. De rectoren/directeuren vormen samen de directieraad. Deze directieraad is een adviserend orgaan voor het College van Bestuur. Daarnaast is de directieraad ingedeeld in verschillende beleidsgroepen om te adviseren over lopend beleid en nieuw te ontwikkelen beleid.